

BOLEŠŤ

AKO ZVLÁDNUŤ TÚ CHRONICKÚ

HN
magazín
+
TV program

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah
rozhoduje

www.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
piatok – nedeľa 29. septembra – 1. októbra 2023, číslo 186, **

PAT?

VOLBY

Skôr ako vyhrať predčasné voľby bude po spočítaní výsledkov dôležité, ktorá strana či hnutie bude viesť zostaviť stabilnú koalíciu. V opačnom prípade odborníci nevyklúčujú ani taký scenár, že hlasovanie sa môže už o niekoľko mesiacov opakovať.

Tomáš Garai @hn
tomas.garai@mafraslovakia.sk

Bratislava – Bude to ďalší kľúčový deň pre Slovensko. Zajtra dostane šancu vyše 4,3 milióna oprávnených voličov dať hlas jednej z 24 kandidujúcich strán a hnutí a jednej koalícii. Posledné prieskumy preferencií naznačovali nielen tesný boj o víťaza. Aktuálne voľby môžu byť špecifické v tom, že zostaviť koalíciu nebude vôbec jednoduché. Politológovia upozornili, že v hre sú dve zoskupenia, ktoré môžu blokať vytváranie parlamentnej väčšiny. Viacerí politici si vopred stanovili, s kým určite nepôjdu. Preto sa pred hlasovaním spomínalo riziko paty. Prezidentka Zuzana Čaputová síce deklarovala, že zostavením kabinetu poverí víťaza

a ak by neuspel, šancu dostane ďalší v poradí, prípadne ten, kto prinesie podpisy 76 poslancov.

No pat by všetko skomplikovalo. Sľuby pre krajinu v oblasti ekonomiky, sociálnych vecí či spravodlivosti, ktoré dominovali kampani, by v takom prípade išli do úzadia. Namiesto toho by museli politici riešiť, ako štát zo zlej situácie dostať. Podľa odborníka na ústavné právo Vincenta Bujňáka by bolo prirodzenou cestou uznesenie o skrátení štvorročného volebného obdobia. „Návrh podáva najmenej pätina poslancov, čiže najmenej 30 zákonodarcov. Následne na schôdzi Národnej rady musí byť prijatý trojpäťtinovou väčšinou, teda 90 poslancami,“ vysvetľuje Bujňák.

Ak by sa tak stalo, nové voľby by sa mohli konať v priebehu troch až štyroch mesiacov, teda

niekedy v januári. „Predseda Národnej rady vyhlasuje voľby najneskôr 110 dní pred dňom ich konania,“ hovorí. Podľa neho sa teoreticky núka aj ďalší postup, ako pri pate dospieť k predčasným voľbám. A to je rozpustením parlamentu hlavou štátu v rámci takzvaných antiblokačných mechanizmov. Ak by totiž Národná rada nebola dlhšie ako tri mesiace uznášaniaschopná, hoci jej zasedanie by nebolo prerušené a bola by v tom čase opakovane zvolávaná na schôdzu, bolo by možné, aby prezidentka Čaputová rozpustila parlament, a tým vyvolala predčasné parlamentné voľby.

Prezidentka si toto právo môže uplatniť len do polovice decembra. A to vzhľadom na to, že mandát sa jej končí v júni 2024.

Viac na stranách 2 až 5

Cena
cena 1,70 EUR /
predplatné 1,196 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

mafra slovakia

Európska energetická burza v Lipsku

Názov	posledná cena v EUR	nárast	ročné max.	ročné min.
DE Phel Base D	105,27	-6,44	699,44	-53,87
DE Phel Peak D	101,46	-16,07	731,01	-137,3

Všetky ceny sú v EUR, pri elektrických energiách v EUR/MWh, pri povolení len v EUR

Kovy

Drahé	LME	USD	Jedn.
Názov	Fixing PM		
Zlato	1 873,25		TR OZ
Striebro	22,69		TR OZ
Platina	903,84		TR OZ
Paládium	1 248,66		TR OZ

Základné	LME			
Názov	Settlement	Ponuka	Dopyt	Jedn.
Meď GRADE „A“	8056,5	8164	8169,5	USD/mT
Olovo 99,97 %	2174,5	2176	2189	USD/mT
Hliník 99,70 %	2203,75	2243,5	2248	USD/mT
Hliník - zliatina	1532	1524	1534	USD/mT
Nikel 99,80 %	18744,25	0	18624	USD/mT
Cín 99,85 %	25399	25400	25550	USD/mT
Zinok 99,995 %	2451	2571,5	2577,5	USD/mT

Strategické	OTC			
Názov	Cena		Jedn.	
Antimón 99,65 %	11850/12150		USD/mT	
Arzén 99,00 %	1,7/1,9		USD/lbs	
Bizmut 99,99 %	4/4,3		USD/lbs	
Kadmium 99,99 %	1,95/2,05		USD/lbs	
Kadmium 99,95 %	1,85/1,95		USD/lbs	
Fe Chrome, Hi Carbon	1,5/1,6		USD/lbs	
Kobalt - katódy 99,80 %	16/17		USD/lbs	
Kobalt - katódy 99,60 %	–		USD/lbs	
Kobalt - ingot 99,30 %	21,2/24,95		USD/lbs	
Gálium - ingot 99,99 %	575/600		USD/Kg	
Germánium kov	1500/1550		USD/Kg	
Germánium - dioxid	950/1000		USD/Kg	
Indium ing. 99,97 %	260/325		USD/Kg	
Magnézium 99,90 %	3525/3700		USD/mT	
Ferromangán	1225/1430		USD/mT	
Mangán elect.	2000/2075		USD/mT	
Ortúť	–		USD/lisk	
Molyb Fe65 West	55,5/55,75		USD/Kg	
Molyb Fe60 China	–		USD/Kg	
Ruthénium	461/465		USD/Oz	
Selén 99,5 % PWD	8,5/9,5		USD/lbs	
Silicon Fe 75 Russian	1900/2200		USD/mT	
Silicon Metal Lumps	2400/2400		USD/mT	
Tantal	78/83		USD/lbs	
Titanium Sponge 99,6	11,9/12,4		USD/Kg	
Ferrotitan 70 % Západ	5,75/6,25		USD/Kg	
Tungsten Ferro	36,7/37		USD/Kg	
Vanadium Fe 80 (T2)	29/30		USD/Kg	
Vanadium Pentox	8,25/8,75		USD/lbs	
Wolframite	–		USD/MTU	

Oznámenie BCPB

I. Informácie o hospodárení emitentov:
Emitent kotovaných cenných papierov Biotika a.s. poskytol BCPB neaudítované nekonsolidované finančné výsledky podľa SAS k 30.6.2023, podľa ktorých spoločnosť dosiahla zisk 718 170,- EUR.

II. Začiatok obchodovania emisie dlhopisov na regulovanom voľnom trhu:
Emitent: Slovenská sporiteľňa, a.s.
Názov emisie: Dlhopisy SLSP FIX2 2027
ISIN: SK4000023750
Druh: dlhopis (skratka CP: 2SP0231E)
Objem emisie: 20 000 000,- EUR
Menovitá hodnota: 50 000,- EUR
Úrokový výnos: fixný 4,75 % p.a. (Act/Act ISDA)

Kurzový lístok ECB
č. 187
28. 9. 2023

Štát	Kód	Stred
USA	USD	1,054
Japonsko	JPY	157,330
Bulharsko	BGN	1,956
Česká republika	CZK	24,378
Dánsko	DKK	7,456
V. Británia	GBP	0,863
Maďarsko	HUF	392,350
Poľsko	PLN	4,634
Rumunsko	RON	4,975
Švédsko	SEK	11,607
Švajčiarsko	CHF	0,968
Island	ISK	144,900
Nórsko	NOK	11,316
Turecko	TRY	28,895
Austrália	AUD	1,648
Brazília	BRL	5,312
Kanada	CAD	1,421
Čína	CNY	7,699
Hongkong	HKD	8,249
Indonézia	IDR	16 382,560
Izrael	ILS	4,056
India	INR	87,640
Južná Kórea	KRW	1 426,710
Mexiko	MXN	18,594
Malajzia	MYR	4,962
Nový Zéland	NZD	1,770
Filipíny	PHP	59,988
Singapur	SGD	1,443
Thajsko	THB	38,657
JAR	ZAR	20,170

Kurzový lístok ČNB
č. 187 (vybrané meny)
28. 9. 2023

Štát	Množstvo	Kód	Stred
Austrália	1	AUD	14,781
Bulharsko	1	BGN	12,508
EMÚ	1	EUR	24,465
Chorvátsko	1	HKD	2,968
Japonsko	100	JPY	15,557
Kanada	1	CAD	17,160
Maďarsko	100	HUF	6,257
Poľsko	1	PLN	5,290
Rumunsko	1	RON	4,918
Rusko	1	RON	4,918
Švajčiarsko	1	CHF	25,268
USA	1	USD	23,214
Veľká Británia	1	GBP	28,175

III. Upozornenie pre emitentov:
Burza cenných papierov v Bratislave, a.s. (BCPB) upozorňuje emitentov cenných papierov umiestnených na trhoch BCPB na blížiaci sa termín (30.9.2023) pre splnenie zákonnej informačnej povinnosti emitentov za prvý polrok 2023. V zmysle Burzových pravidiel je emitent, ktorého cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na trhu burzy cenných papierov, povinný najneskôr do troch mesiacov po uplynutí účtovného obdobia uverejniť polročnú finančnú správu a spolu s dokladom o uverejnení ju predložiť Burze cenných papierov v Bratislave, a.s., Vysoká 17, P.O. Box 151, 814 99 Bratislava 1 a Národnej banke Slovenska.

INZERCIA

Emitent Kúpeľ Dudince, a.s.
so sídlom Kúpeľná 106/3, 962 71 Dudince, IČO: 31 642 713,
zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, odd. Sa, vložka č. 319/S, oznamuje zverejnenie regulovaných informácií: Polročná finančná správa za rok 2023 podľa § 35 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení je zverejnená na internetovej stránke spoločnosti **www.kupeledudince.sk**.

MS211816/01

Emitent VUNAR, a.s.
T.G. Masaryka 1, Nové Zámky, IČO: 31 411 444,
zapísaná v OR OS NITRA, oddiel Sa, vl. č. 106/N
v súlade s § 35 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov oznamuje, že regulovaná informácia Polročná finančná správa za 1. polrok 2023 je zverejnená na internetovej stránke **www.vunar.eu**

MS211812/01

Emitent ZTS INMART a.s.
T. G. Masaryka 1, Nové Zámky, IČO: 31 562 361,
zapísaná v OR OS NITRA, oddiel Sa, vl. č. 10428/N
v súlade s § 35 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov oznamuje, že regulovaná informácia Polročná finančná správa za 1. polrok 2023 je zverejnená na internetovej stránke **www.ztsinmart.sk**

MS211813/01

OZNÁMENIE
Emitent, GARFIN HOLDING, a.s. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 31 400 434, zapísaný v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel: Sa, vložka číslo: 893/B, v súlade s ustanoveniami zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení oznamuje, že Polročná finančná správa emitenta za rok 2023 je zverejnená na internetovej stránke spoločnosti **www.garfinholding.sk**

MS211802/01

ZVEREJNENIE POLROČNEJ FINANČNEJ SPRÁVY
I.D.C. Holding, a.s.,
so sídlom Bajkalská 19B, 821 01 Bratislava, IČO: 35 706 686,
ako emitent dlhopisov prijatých na obchodovanie na regulovaný voľný trh Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s. v súlade s § 35 ods. 1, § 47 ods. 4 písmena a) a b) a ods. 8 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov oznamuje, že **Polročná finančná správa spoločnosti I.D.C. Holding, a.s. za I. polrok roku 2023** je bezplatne sprístupnená na internetovej stránke emitenta **www.idcholding.com**.
Zverejnenie Polročnej finančnej správy spoločnosti I.D.C. Holding, a.s. za I. polrok roku 2023 je regulovanou informáciou v zmysle § 47 ods. 8 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.
Dátum zverejnenia regulovanej informácie: 29.9.2023

MS211778/01

KOOPERATIVA, d.s.s., a.s.

Údaje o dôchodkových fondoch k 25. 09. 2023	aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky	čistá hodnota majetku (NAV)
KOOPERATIVA dlhopisový garantovaný d.f.	0,045332	398 787 114,82
KOOPERATIVA indexový negarantovaný d.f.	0,074139	199 337 984,48

- odplata za správu majetku vo фонде 0,45%

MS211036/39

Elektrárne išli do personálnych výmen

ENERGETIKA

Jedna z dôležitých personálnych zmien, ktorá je už spečatená, nastane u dominantného výrobcu elektriny od novembra.

Martin Kováčik ©hn
martin.kovacik@mafraslovakia.sk

Bratislava – Tretí blok jadrovej elektrárne v Mochovciach už od tohto týždňa funguje na 100 percent výkonu. Spúšťanie zdroja sa tak sa dostalo do záverečnej fázy. Po približne roku od zavezenia prvej palivovej kazety do reaktora zvýšili Slovenské elektrárne jeho výkon na nominálnu hodnotu 471 megawattov, informoval podnik ešte v pondelok.

Na jednej strane ide o mľník a úspech. No na druhej faktom je, že celý proces výrazne mešká a tiež sa predražil. Tak za dobrými, ako aj zlými správami sú rozhodnutia konkrétnych manažérov.

Chyby exmanažérov

Ešte bývalý premiér Robert Fico a jeho minister Ľubomír Jahnátek pri štarte dostavby tretieho bloku v roku 2008 sľubovali, že oba bloky elektrárne budú hotové v rokoch 2012 a 2013. Už v tom čase sa nad optimistickými termínmi objavovali otázky.

Dokončenie elektrárne sa napokon oproti pôvodným plánom výraznejšie oneskorilo a rozpočet projektu dostavby dvoch blokov z pôvodných 2,78 miliardy eur postupne vzrástol na viac ako dvojnásobok tejto sumy.

Za týmto vývojom boli konkrétne manažérske rozhodnutia. Na tie sa štát často len pozeral, keďže od privatizácie podniku Enelom v roku 2006 má vláda len 34 percent akcií. Pôvodný hlavný vlastník taliansky Enel sa síce od začiatku rozhodol pre dostavbu Mochoviec, no neobjednal pre projekt generálneho dodávateľa, ale riadil si tieto procesy sám.

Dokončenie elektrárne sa napokon oproti pôvodným plánom výraznejšie oneskorilo.

FOTO: FB/SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE

Výsledkom bolo predraženie aj manažérske omyly. Niektoré kroky talianskych nominantov dokonca stále riešia aj orgány činné v trestnom konaní. Išlo o problematické zmluvy, pochybnosti s financiami aj kvalitou materiálov.

Nádejný manažér je už preč

V roku 2016 uzavrel prvú etapu vstup do elektrární český Energetický a průmyslový holding. A dostavba Mochoviec prešla reštartom. Po doriešení krytia financovania nastala vo vzťahu k Mochovciam prvá významná personálna zmena. Priebeh doštavby dozoruje projektový šéf. Na tento post nastúpil ešte v roku 2017 Španiel Francisco José Morejon Verdú.

No práve na kľúčovú pozíciu projektového riaditeľa tretieho a štvrtého bloku Mochoviec na jeseň 2021 prišiel Robert (Rob) Jordan. Ten bol predtým päť rokov riaditeľom výstavby elektrárne Hinkley Point C, nového jadrového projektu v Anglicku.

Predtým zastával mnohé významné pozície v energetických spoločnostiach nielen v rodnej Austrálii, ale aj v Ázii, na Blíz-

kom východe a v Európe. Jordan priviedol tretí blok Mochoviec až k zavádzaniu paliva a spúšťaniu.

Následne však podľa informácií HN nastala na tejto pozícii opäť zmena, a to na prelome minulého a tohto roka. Jordan už nepôsobí v Slovenských elektrárnach. Podľa informácií HN za jeho odchodom mali byť rodinné dôvody.

Ďalšia zmena od novembra

Okrem toho nastáva aktuálne ďalšia výmena. Miroslav Tokár, doterajší riaditeľ úseku jadrových elektrární, prejde na inú pozíciu. Ide o dôležitého manažéra, ktorý má pod sebou tak vedenie Mochoviec, ako aj manažment elektrárne v Jaslovských Bohuniciach. Tokár je považovaný za rešpektovaného experta, keďže si prešiel v rámci jadrových blokov cez viaceré pozície.

„Miroslav Tokár, doterajší riaditeľ úseku jadrových elektrární, sa od novembra bude venovať riadeniu útvaru nezávislého hodnotenia jadrovej bezpečnosti a bezpečnosti ochrany zdravia pri práci,“ reagovala hovorkyňa spoločnosti Oľga Baková s tým, že Tokára, s jeho skúsenosťami

a odbornými vedomosťami, vníma spoločnosť v tejto oblasti ako významný prínos.

Baková tiež dodala, že personálne zmeny, ktoré spoločnosť prijíma na vrcholových manažérskych pozíciách v Slovenských elektrárnach, je možné charakterizovať ako integrálnu súčasť pravidelných rotácií riadiaceho personálu.

„Rotácie sú strategickým nástrojom, ktorý nám umožňuje nielen efektívne zabezpečiť kvalifikované obsadenie pozícií z pohľadu nasledovníctva, teda v prípade odchodov do dôchodku, ale aj dať príležitosť pre otváranie nových perspektív a zavádzanie inovátnych prístupov v systéme riadenia spoločnosti,“ dodala.

Vzťahy medzi EPH a Enelom

Od spúšťania tretieho a štvrtého bloku a úspešnej produkcie elektriny bude závisieť aj dokončenie predaja 66-percentného podielu v elektrárnach. A to od Enelu v prospech EPH. Český hráč už teraz kontroluje manažment podniku, no taliansky Enel má tiež nepriamo investované svoje finančné zdroje v dostavbe Mochoviec.

AUTOMOTIVE

Bratislavský závod VW rozširuje lisovňu

Bratislava – Bratislavský závod Volkswagen Slovakia sa pripravuje na výrobu nových modelov aj rozširovaním a prebudovávaním výrobných priestorov. Rozširovaním prechádza aj lisovňa, ktorá oslavuje desiate výročie od spustenia produkcie. Zároveň bol v Bratislave tento týždeň vyhlásený jubilejný 40-miliónty diel. Informovala o tom hovorkyňa spoločnosti Lucia Kovarovič Makayová.

40 miliónov dielov

Spresnila, že vlastné karosárske diely si začal VW Slovakia lisovať presne pred desiatimi rokmi. Bratislava vtedy dostala jeden z najsilnejších lisov v koncernu. Doteraz vykonal hlavný lis viac ako 22 miliónov zdvihov, pomocou ktorých sa podarilo vylisovať 40 miliónov dielov. O prevádzku lisovne sa stará už celé desaťročie približne stovka vysoko kvalifikovaných zamestnancov. Priblížila, že bratislavská lisovňa sa aktuálne rozprestiera na ploche viac ako 28-tisíc

štvorcových metrov. V súvislosti s novými projektmi prebieha jej rozširovanie o nové logistické plochy s dodatočnou rozlohou 21-tisíc štvorcových metrov. Zdôraznila, že investícia do otvorenia lisovne dosiahla v roku 2013 približne 90 miliónov eur. Peniaze smerovali do výstavby haly a najmodernejších lisovacích technológií.

Odpad využívať

Dnes sa tam lisuje pomocou 64 lisovacích nástrojov 104 dielov pre modely VW Touareg, Audi Q7, Audi Q8, Porsche Cayenne, Porsche Cayenne Coupé a nové generácie modelov Volkswagen Passat a Škoda Superb. Ide o podstatnú časť karosárskych dielov, najmä vonkajšie povrchové diely ako strechy, bočné diely, predné a zadné kapoty, blatníky, dvere, ako aj tzv. štruktúrové diely. Pri lisovaní sa v závode podľa hovorkyne používajú na jednej linke oceľové aj hliníkové plechy. Odpad, ktorý vzniká pri lisovaní, sa dôkladne triedi priamo

na výrobnéj linke. Tento odpad sa v dodávateľskom podniku znova spracuje, takže sa môže opätovne vrátiť do výrobného procesu v pôvodnej kvalite. Po užívanie sekundárneho hliníka ušetrí až 95 percent energie v porovnaní s výrobou primárneho hliníka. V lisovni sú nasadené aj ďalšie ekologické opatrenia, ktoré znižujú energetickú náročnosť výroby a šetria prírodné zdroje. VW Slovakia vyrobil na Slovensku od roku 1991 viac ako sedem miliónov vozidiel. Je pilierom slovenského exportu a zároveň jedným z najväčších súkromných zamestnávateľov v krajine. Volkswagen Slovakia je spolu so svojimi zamestnancami jedným z najväčších prispievateľov do verejných rozpočtov. Spoločnosť preinvestovala na Slovensku od svojho vzniku už vyše päť miliárd eur.

Tieto zdroje smerovali najmä do zvyšovania efektivity a produkčných kapacít. Dopyt po luxusnom segmente je aj napriek zlým časom stále nesmierne sil-

ný a len v minulom roku smerovali výrobky až do 108 krajín. Takmer štvrtinu obratu totiž zabezpečil top trh Čína, iba o percento menej generoval dopyt z USA a treťou najdôležitejšou lokalitou je tradične Nemecko.

Bratislava má dôveru

Bratislavský závod tento rok získal generáciu elektrického modelu Porsche Cayenne. Je súčasťou závodu už viac ako dve dekady. S jeho čiastočnou produkciou totiž začal už v roku 2002 bratislavský závod Volkswagenu v Devínskej Novej Vsi. Spočiatku zhotovoval predmontované lakované karosérie s vysokým podielom komponentov. Inými slovami, tuzemská prevádzka vyrobila takmer celé vozidlo a v nemeckom Lipsku boli realizované len finálne úpravy.

Spolupráca v tejto podobe trvala 15 rokov, no potom sa koncern rozhodol slovenskému závodu veriť opäť viac kompetencií v podobe novej 800-miliónovej investície. (TASR, RED)